Maandag 23 September 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4917

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog.. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Conscientiessteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes. Postbus 14. Oranjestad: tel. 38.

Harriman volgt Wallace op

Economische toenaderingspolitiek USA-USSR te voorzien

Troebelen in Hellas, Calcutta, Haifa

Harry S Truman heeft den heer W. Averill Harriman, thans Noordamerikaans ambassadeur te Londen, benoemd tot Secretaris van Handel in de plaats van den afgetreden Henry Agard Wallace.

Harriman staat bekend als vriend van Groot-Britannië en van de Sovjet-Unie. Vroeger is hij ambassadeur in Moskou geweest en hij roemt in de persoonlijke vriendschap van Jozef Stalin.

Washington was zeer verrast over de benoeming en hier en daar hoort men zeggen, dat dit een voorafschaduwing is van de poging om een duurzame vrede met Rusland te vestigen door uitbreiding van de handel ermede.

Harriman was vroeger spoorwegdirecteur en bankier. Hij zal Londen binnenkort verlaten om een paar dagen in Parijs door te brengen, maar het doel van dit bezoek werd niet bekend gemaakt. Wellicht om met Byrnes te spreken.

Harriman legde inmiddels een verklaring af, dat hij de buitenlandse politiek van Truman en Byrnes, zoals geformuleerd door Roosevelt, endorseert. „Daarin ligt de weg naar de vrede", aldus de verklaring letterlijk (Washington en Londen, (AP) 23.9).

Harriman zeide voorts, dat de Verenigde Staten ernaar zullen streven hun rol te spelen in de ontwikkeling van een stabiele en expansieve staathuishoudkunde. De uitbreiding van de productieomvang naar vredescapaciteit zal ten bate van alle volken komen en worden uitgevoerd, daar zulks van wezenlijk belang is voor een gezonde fundering van de welvaart en het geluk in de Verenigde Staten zelf. De Verenigde Staten zullen tezamen met andere landen voortaan de helpende hand bieden aan alle volken (Londen, (AP) 23.9).

DE VREDES-CONFERENTIE.

Nog maar twee weken resten officieel voor de sluitingsdatum. Veel meer dan algemene instemming met de grote lijnen van wat de Grote Vier al besloten hadden is nog niet bereikt, terwijl op het punt Triëst als vrije haven, Joegoslavië blijft volhouden dat het geen vredesverdrag zal tekenen dat niet naar de zin is. Punt van discussie is welke bevoegdheid de gouverneur, die door de Veiligheidsraad benoemd zal worden, zal hebben.

Verdere besprekingen waren gewijd aan de mensen en nationaliteiten die er wonen, maar tot een definitieve oplossing kwam men nog niet.

Zuid-Tirol besloot men Italië en Oostenrijk te verdelen, waarbij Oostenrijk de Duitssprekenden krijgt.

Inzake Roemenië werd alle tijd besteed aan de Britse olie-belangen aldaar. Alsnog geen resultaat.

Betreffende Bulgarije en Hongarije is practisch nog niets beslist, terwijl het Bulgaars-Griekse grensprobleem (nl. of Bulgarije uitgang naar de Aegeïsche zee zal krijgen) zeer netelig is.

De Verenigde Staten schaarden zich met de Sovjet Unie tegen Groot-Britannië inzake de herstelbetalingen voor eigendommen die in Roemenië verloren zijn gegaan. Volgens de Verenigde Staten is Roemenië niet in staat om dit alles te betalen. Rusland zag liever dat Roemenië een derde deel van zijn schulden betaalde.

Frankrijk — dat verleden week een soortgelijk standpunt t.a.v. Italië innam als de Verenigde Staten nu t.a.v. Roemenië — zeide later wellicht op deze zaak nog terug te zullen komen.

Groot-Britannië zeide vast te zullen houden aan de 100% (Parijs, (AP) 23.9).

NIEUWE MOEILIJKHEDEN IN PALESTINA.

De Joodse bevolking van Haifa werd hedenmorgen door een geheime radio ter betoging opgeroepen om te protesteren tegen de ontvoering van plm. 800 vluchtelingen, die thans in de haven van Haifa liggen op een wrakke kaïk, de Palmach. Meer dan honderd hunner sprongen in wanhoop overboord om naar de kust te zwemmen, maar ze werden na twee uren opgepikt door de Britse marine en het leger. Een en ander gebeurde, toen legerofficieren probeerden om de plm. 800 passagiers van de Palmach ertoe te bewegen om een telegram te sturen over verschepingsmogelijkheden naar Cyprus. Zij weigerden en trachtten zwemmend het Beloofde Land te bereiken.

Politie en marine zochten het water tussen schip en kust af, pikten de zwemmers op tot er nog maar enkele goede zwemmers over waren. Zes Britse soldaten sprongen te water om duikend en zwemmend de Joden te achterhalen, die tenslotte met touwen achter aan de boten werden vastgebonden.

Als de politieboten in de buurt van de kaïk kwamen, wierpen de opvarenden van de laatste van alles naar de soldaten, die ze **scholden en uitkreten.**

Volgens de autoriteiten zullen de opvarenden van de Palmach vanmiddag overgebracht worden naar Zijner Britse Majesteits Heywood, die dan terstond naar Cyprus zal vertrekken. Ondertussen is de toestand in Haifa zelf iets kalmer geworden, maar de troepen blijven in alarmtoestand.

Alle Joodse winkels zijn gesloten bij wijze van protest tegen de weigering het lichaam van een Joodsen vluchteling, die bij de schermutselingen in het water werd gedood, uit te leveren. Volgens de Joodse godsdienst moet het lichaam binnen een etmaal worden begraven, welke tijd spoedig om is. Twee rabbijnen gingen voorop in de protestbetoging in de Karmel-wijk van Haifa. De Britse krijgsmacht zette een post op midden op straat om de betoging te stoppen, hetgeen gebeurde toen er een paar salvo's in de lucht waren gegeven (Haifa, (AP) 23.9).

DODEN VALLEN OP DE PELOPONNESUS.

Het Ministerie van Openbare Orde te Athene deelde mede, dat verwikkelingen in het Zuiden van de Peloponnesus Zondag acht mensenlevens gekost hebben onder de burgerij, terwijl nog zeven gendarmes werden gedood en tien gewond, toen een communistische bende twee vrachtauto's met gendarmes bij Sparto verviel. Twee burgers kwamen nog om, toen een voertuig bij Karditza op een mijn stiet (Athene, (AP) 23.9).

Het Ministerie van de Pers deelde mede, dat vier mensen te Thessaloniki dood geschoten werden na een veroordeling wegens het dragen van wapenen (Athene, (AP) 23.9).

ORDEVERSTORING IN CALCUTTA.

Tussen Hindoe's en Moeslims braken twisten uit in Calcutta. Er werden omstreeks twee dozijn steekpartijen gemeld, maar niemand viel dood, hoewel sommigen er ernstig aan toe zijn. Een van de zwaargewonden had het ongeluk, dat het grauw 's avonds bij hem inbrak, waarbij drie nieuwe gewonden vielen. Trams en bussen werden met stenen gegooid, zodat het vervoer in de war geraakte, nietttegenstaande de politie haar bescherming verleende. Van bovenaan de daken gooide men met stenen op de voetgangers en trams. Het hoofdbureau van politie zeide, dat er wel wat moeilijkheden waren, maar de politie en militairen de toestand beheersten (Calcutta, (AP) 23.9).

TROEBELEN IN PERZIË.

Opstandige benden maakten zich Zondag van dorpen meester aan de Perzische Golf. Aanvallen werden gedaan op Bushiere, een der grootste havenplaatsen (Teheran, (AP) 23.9).

Buitenlandse Zaken in Londen ontkende dat Engeland wapentuig en ammunitie aan de Perzische opstandelingen zou sturen (Londen, (AP) 23.9).

STAKING TE RANGOEN.

De haven van Rangoen ligt stil vanwege een staking van 20.000 regeringsambtenaren van haven- en spoorwegkantoren, alsmede van de post en telegrafie (Rangoen, (AP) 23.9).

GODSDIENSTVERVOLGING IN VENETIE GIULIA.

De Bisschop van Triëst en Capodistria Antonio Santin zeide, dat al vijf priester in tien dagen hebben moeten vluchten voor de vervolging in het door de Joegoslaven bestuurde deel van Venezia Giulia. Op 11 September begon de vervolging, toen een pastoor, Bonifacio Francesco van Garddoshi, op straat uit een hinderlaag door soldaten gegrepen en weggevoerd werd in een vrachtauto (Triëst, (AP) 21.9).

PM OVER WALLACE'S ONTSLAG.

Het blad PM te New York zeide over Wallace's ontslag dat nu de laatste van de New Deal het cabinet verlaten heeft, zodat de buitenlandse politiek volkomen in handen is van hen die onmiddellijk oorlog met Rusland willen. Het blad verwijt aan Truman het gebrek aan inzicht, besluiteloosheid. Volgens PM gaan de Verenigde Staten sedert Churchills rede naar de oorlog met Rusland. De Canadese spionnage-affaire, de atoomproeven op Bikini, Montgomery's bezoek aan de Verenigde Staten en Wallace's ontslag zijn „ernstige tekenen" dat de Verenigde Staten practisch een militair verbond met Groot Britannië vestigen om „oorlog met Rusland te voeren, voor dit land zijn eigen atoombommen heeft". PM hoopt, dat Wallace en andere Noordamerikaanse liberalen in staat zullen zijn onafhankelijk en met de hulp des volks deze oorlogstogmgreidselen te voorkomen (New York, (AP) 22.9).

ENGELS-BRAZILIAANSE VRIENDSCHAP.

De financiële rubrieken in de Londense ochtendbladen noemen het Engels-Braziliaanse handelsverdrag dat Zaterdag getekend werd een teken van de vriendschap tussen beide landen. Volgens de Times is de grote betekenis wellicht hierin gelegen dat Brazilië het herstel van de in Britse handen zijnde ondernemingen zal financiëren (Londen, (AP) 23.9).

WEER AAN HET WERK.

De bemanningen van de plm. **450 schepen in** de New Yorkse haven gaan langzaamaan aan de arbeid, nadat zij in zoverre succes hadden gehad dat de leden van de CIO en de AFL gelijke lonen krijgen. Hoewel de voorzitter van de NMU-afdeling der CIO, mededeelde, dat de staking officieel voorbij is, zijn de zeelui in het Zuiden nog wat sloom, omdat ze schriftelijke toezegging willen hebben.

De passagiers van de schepen waar gestaakt werd, bleven veelal al die tijd aan boord (New York, (AP) 21.9).

NAAR ATHENE.

George II, koning van Hellas, zal Donderdag naar Malta gaan, vanwaar Zijne Majesteit zich zal inschepen op de Griekse torpedobootjager Themistocles om bezit van haar troon te nemen (Londen, (AP) 22.9).

Phillppijnen geen voorbeeld voor Ned. Indie

Geen vrijheid zonder gelijkwaardigheid.

De bedragen, welke de Verenigde Staten aan het „vrije" gebied der Philippijnen hebben gegeven, zijn nu bekend. Naast een 50 millioen dollars kostende uitrusting voor het Philippijnse leger, krijgt deze nieuwste natie 620 millioen dollar als tegemoetkoming in de oorlogsschade en om overgeschoten Amerikaanse voorraden, welke nog op de eilanden liggen, over te nemen. Verder is er de Bell-Act, welke acht jaren vrijhandel biedt met de USA en stipuleert, dat in de darop volgende 20 jaren het invoerrecht op Amerikaanse producten langzaam dat van andere vrije naties zal gaan evenaren.

Voor de Amerikanen een niet onaardig zakje. In 28 jaren is de Cuba-suikerplanter van zijn lastigen concurrent verlost, het grote chroomleverende complex op Luzon zal moeten concurreren met de Amerikaanse chroomproducenten en de hennep van Davao en dz tabak van Aparri zullen moeten vechten met hun Amerikaanse zusters......

Inmiddels is met Amerikaanse efficiency de vrijheid gebracht aan het uitgebreide eilandenrijk, zonder discriminatie. De intelligente kustbewoners worden over één kam geschoren met de stammen in het binnenland, de inwoners van Mindanao, die nog altijd veel meer belangstelling hebben voor hun siesta en hun feesten dan voor de hogere politiek. Luis Taruc, eertijds leider der fuerillatroepen, nu communistisch opperhoofd van een leger van 150.000 man Hulbalahaps, zit aan het hoofd van een Afgevaardigden en laat Amerika dagelijks weten hoe Rusland de verandering van imperiale in geld-politiek tegenover zijn gewesten apprecieert.

De commerciële eenheidspolitiek, welke door Amerika is toegepast zal de Pacific-kenner niet van de wijs brengen. Zinsneden in pers en tijdschriften als „Zo China, zo Java!", „Kijk naar de Philippijnen, laat Holland niet achterblijven", zijn gemeenplaatsen, die vertroebelend werken op de werkelijke taak, die Nederland in de Indische Archipel wacht.

De enige juiste politiek is het geven van zelfbestuur in zover het betreffende eiland, of stuk van een eiland dit werkelijk kan dragen. Er kan in Indië niet met één schaar geknipt worden, er kan niet overéén kam worden geschoren. De Buitengewesten geven het voorbeeld, dat aan vele „koloniserende" mogendheden ten voorbeeld moet strekken en op rechtvaardige wijze zal deze politiek op Java en Sumatra en zeer waarschijnlijk in provincies van deze eilanden dienen te worden voortgezet.

(Volkskrant).

het nieuws van vandaag

Nu de laatste man uit het Roosevelt-Cabinet verdwenen is, heeft Truman er een benoemd, wiens eerste publieke verklaring is, dat hij de Roosevelt-politiek, zoals die belichaamd wordt in Truman & Byrnes, volkomen zal endorseren: Wiliam Averill Harriman, die vroeger ambassadeur in Moskou was en reeds tweemaal op speciale missie ging naar de Russische hoofdstad.

Toen Edward Reilly Stettinius drie jaar geleden ondersecretaris van buitenlandse zaken werd en verschillende nieuwe posten door nieuwelingen werden bezet, was het Harriman, die de leenpacht kreeg te regelen. Hij kende dit, want lang voor de Verenigde Staten in de oorlog gingen, kon hij dank zij Roosevelts politiek allerhande krijgstuig en andere materialen naar Rusland sturen. Als zakenman — bij de spoorwegen en in het bankwezen — was Harriman dat biezondere type dat door de Noordamerikanen gewenst wordt voor diplomatieke posten van belang. Geen geroutineerde beroepsdiplomaten, maar mensen, die de president zo uit het leven weet te pikken en aanwijst voor een biezondere plaats.

Harriman is geen diplomaat, maar gewoon mens. Hij kan met de mensen omgaan en de mensen met hem. Hij staat bekend als vriend van Rusland en als vriend van Engeland (waar hij momenteel ambassadeur is) en hoewel het een merkwaardige uitlating van hem is in Truman & Byrnes de buitenlandse politigk van Roosevelt belichaamd te zien, wellicht zal hij in staat blijken Truman & Byrnes uit de pijnlijke impasse te halen, waarin zij door de onachtzaamheid van den president zijn geraakt.

Harriman zal voor zijn vertrek naar Washington Parijs nog aandoen, vermoedelijk om Byrnes te spreken. Byrnes, die overigens zelf binnenkort naar Washington zal terugkeren, na een tot nu toe vrijwel vruchteloze vredesconferentie. Wij behoren niet tot degenen, die hierdoor terstond pessimistisch gestemd zijn, omdat dergelijke conferenties, verwikkeld als zij worden door wat men eufemetisch complicaties noemt waarbij ieder tracht te graaien wat hij kan bereiken met zijn geroutineerde diplomatenhand, meestal op den duur pas vruchten dragen. Zolang men bij elkaar zit — en niemand die dit beter kan begrijpen dan wij op ons eiland, waar wij alsmaar op elkanders tenen trappen, moedwillig en bij ongeluk — treden er wrijvingen op, maar wanneer men zich later kan distanciëren blijkt de vrucht toch vaak beter genietbaar te zijn, dan men aanvankelijk kon denken.

Temidden van een wereld waar steekpartijen en moorden in Hellas en Brits-Indië voorkomen, waar nieuwe moeilijkheden zich voordoen bij de arme Joden, die een land willen binnentrekken en verjaagd worden, van verwarring die ontstaat omdat de grootste zeeliedenstaking der historie plotseling voorbij is, waar godsdienstvervolgingen plaats vinden in de buurt van Triëst dat zelf nog geen duidelijke bestemming heeft, zijn de optimistische berichten schaars geworden. Maar wie de moed laat zinken, wint nimmer. Uit de chaos moet de wereld ook thans naar beter streven.

HUWELIJKSADVIESBUREAU IN LONDEN.

Dezer dagen heeft kardinaal Griffin het eerste Londense huwelijksadviesbureau geopend. Bij de totstandkoming van dit bureau lieten de kardinaal en de president van deze stichting zich uitvoerig voorlichten over de 10-jarige practijk van deze bureau's in Nederland. Gelegen in het hartje van Londen, schuin tegenover de regeringsgebouwen van Whitehall, en in de schaduw van het monument van de gevallenen, is dit bureau bedoeld als centrum zowel voor het Noordelijke als Zuidelijke diocees van Londen.

Secretaresse is mevrouw Edwards, dochter van den bescheiden diplomaat Lord Simon. Een reeks van deskundigen ook op medisch en rechtskundig gebied is aan het bureau verbonden. Men hoopt spoedig tot oprichting van dergelijke bureau's in andere steden te komen en zo een dam op te werpen tegen het groeiend aantal echtscheidingen. De „Daily Telegraph" meldde 7056 echtscheidingen als het record van de laatste drie weken!

Een Priester leidde in het verzet

Pater Louis Bleijs C.ss.R. als organisator van de Anti-Nazie Actie

Rapporteur aan de Koningin

In de Katholieke Illustratie troffen wij het volgende artikel aan omtrent wijlen Pater Bleijs, die, zoals men weet onder de Fraters van Tilburg alhier een broer heeft. Uit was voor goed hout de Bleijsen gesneden zijn blijke uit dit artikel, dat bij lezing op ons indruk maakte en dat zeker niet zal nalaten ook in Curaçao bewondering te wekken voor dezen ontijdig overleden Pater Redemptorist, die stierf voor God en Vaderland:

Dinsdag, 29 Februari 1944, twee uur in de nacht. Aan het einde van de Kapellerlaan te Roermond vèrrijzen in vage contouren het heiligdom van O.L. Vrouw in het Zand en daarnaast het klooster der Paters Redemptoristen. In en buiten het klooster heerst diepe rust. Doch dan nadert het gebrom van een motor; een auto houdt stil voor de kloosterpoort en drie mannen springen uit. twee marechaussees en een in burger. De bel wekt den broedernachtportier uit zijn slaap; hij schiet het habijt aan, gaat naar beneden en kijkt uit het raam van het portiershokje. Dan waarschuwt hij door de huistelefoon haastig pater rector en opent vervolgens de deur. De marechaussees bevelen den broeder, hen zwijgend naar de kamer van Pater Bleijs te brengen; de derde man blijft achter bij de telefoon. De tijd is blijkbaar te kort geweest om den pater te waarschuwen; hij slaapt nog en als de broeder op de deur klopt, met de woorden: „Pater Bleijs, ze komen u halen", klinkt het rustige antwoord:„ Het is goed, ik kom."

Dan verschijnt pater rector op de gang. Wanneer even later pater Bleijs gekleed uit zijn kamer komt, verzoekt hij enige ogenblikken respijt om uit handen van pater rector de Heilige Communie te kunnen ontvangen. De kortaangebonden marechaussees vinden het goed, mits het niet langer dan enkele minuten duurt; voor de zekerheid gaan ze mee naar de huiskapel. Korte tijd later slaat de kloosterdeur dicht; pater Bleijs is weggehaald. Zal men hem in het klooster nog levend terugzien?

Het was noch voor den pater noch voor zijn supérieur een verrassing geweest. 's Zondags te voren had pater Bleijs nog tegen iemand gezegd: „De Duitse politie uit Maastricht komt me binnenkort halen, ik ben gewaarschuwd." Maar hij had volstrekt geweigerd te gaan onderduiken; hij vreesde, dat dan pater rector, misschien de gehele kloostergemeenschap Duitse represailles zou moeten verduren. Hij was gebleven, al wist hij wat hem te wachten stond. En nu was het dan zo ver......

Des morgens deelde de rector het schokkende nieuws mede en verzocht allen, voor pater Bleijs te bidden. Doch onder de morgenmeditatie klinkt de huisschel opnieuw. Drie man van de Grüne Polizei staan voor de deur en verlangen den rector te spreken. „Wij komen pater Bleijs halen."

De rector kijkt ten hoogste verbaasd. Pater Bleijs? Maar die is vannacht al door Nederlandse politie gehaald!......

„Was?" Telefoongesprekken naar politie en marechaussee; daar weet men van niets! Onderzoek op de kamer van pater Bleijs; men vindt er niets — de pater had alles reeds vernietigd wat hem of anderen gevaarlijk had kunnen worden. Woedend vertrekken de Duitsers en in het klooster houdt men zijn hart vast! Gelukkig heeft de overweldiger in dit geval echter géén wraak op onschuldigen genomen.

Wat was er gebeurd? De mannen van het verzet, ontsteld door de hardnekkige weigering van hun leider en vriend om te vluchten, hadden geen andere uitweg meer gezien dan een gefingeerde arrestatie. Ze vonden er de marechausseer van Helden toe bereid; het moest onmiddellijk gebeuren, want het was hun bekend, dat de Duitsers de volgende morgen al zouden komen. Dus werd een comedie op touw gezet en ook in de auto nog een poos volgehouden. En zekerheidshalve sloten de politiemannen pater Bleijs te Helden eerst een poos op; hij zou in staat zijn geweest, zich uit [illegible] om zijn geestelijke overheid vrijwillig te melden. Pas toen bekend werd, dat er geen Duitse represailles genomen waren, verzoende pater Bleijs zich met de stoutmoedige daad van zijn vrienden.

Hoe een priester het verzetswerk zag.

Wie was pater Louis Bleijs? Een geestelijke zoon van St. Alfonsus van Liguori, geboren te Tilburg, bij zijn vreemde „arrestatie" 37 jaar oud, een man met bezielde ogen en een vriendelijk gelaat, dat zich gaarne tot een glimlach plooide, oud-leraar aan het klein-seminarie der Redemptoristen op de berg Nebo te Nijmegen en sinds 1939 kapelaan aan de kapel in 't Zand te Roermond. Moderator van de studentenclub van het klooster; naast zijn andere vakken ook leraar in declamatie en muziek, met een open ziel voor de schoonheid en de ontroeringen van litteratuur en toonkunst, leider van een orkest en een koor van studenten, regisseur van openluchtspelen.

Een man met organisatietalent, wiens inwendige kracht zich verborg achter zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Een sterke persoonlijkheid, die, wanneer zijn mening ergens over werd gevraagd, ok door zijn medebroeders in de zielzorg, meestal kort en helder uitdrukking gaf aan overtuiging, welke hij reeds voor zichzelf had gevormd. Hij bezat voorts een diplomatieke aanleg, waardoor hij op het juiste ogenblik het juiste woord wist te vinden om afwijkende meningen tot overeenstemming te brengen. Misschien zal niet iedereen in hem den man hebben vermoed voor een bezielende en leidende positie in het gevaarlijke illegale werk — en toch bleek hij juist dáárvoor begaafd en juist dáárvoor geroepen.

Pater Bleijs was vurig vaderlander èn vurig priester. Zijn priesterschap was de vlam, welke ziin patriottisme voelde. Het Duitse nazisme immers vertoonde zich in zijn aard en in zijn methoden als een echt goddeloos heidendom. Niet alleen dat het, zonder geweten, alle middelen toepaste, welke het in gegeven omstandigheden dienstig achtte: leugen, bedrog, woordbreuk, verraad, corruptie, moord, mishande-

(Wordt vervolgd op pag. 4)

Nationale Partij „Suriname" opgericht

De namen der oprichters zeggen meer dan het program

In de Surinaamse bladen wordt melding gemaakt van de oprichting van een nieuwe politieke partij, welke de naam gekregen schijnt te hebben van Nationale Partij „Suriname". Volgens de bekendmaking wordt het een partij „op brede basis", hoewel er niet bij gezegd wordt welke die basis is.

Als volgt is het ontwerp-program, dat in vrij vage bewoordingen gesteld is:

1. Streven naar een vrij en zelfstandig Suriname als gelijkwaardig en gelijkgerechtigd deel van het Koninkrijk der Nederlanden.
2. Instelling van een Surinaams burgerschap.
3. Waarborging der algemeen erkende menselijke rechten en vrijheden. Handhaving van het beginsel van de Rechtstaat.
4. Een ieder krijge, onafhankelijk van ras, geloof, kleur, rang of stand, gelijke kans tot volle ontplooiing van zijn persoonlijke hoedanigheden en capaciteiten.
5. Instelling van een vrije en ware volksvertegenwoordiging met wetgevende bevoegdheid en parlementaire rechten.
6. Toekenning van actief en passief mannen- en vrouwenkiesrecht op de breedst mogelijke basis, a's inleiding tot uiteindelijk algemeen kiesrecht.
7. Instelling van verantwoordelijke centrale-bestuursorganen en toekenning van bestuurs- en regelingsbevoegdheid aan lagere organen.
8. Belasting naar draagkracht.
9. Doeltreffende maatregelen tot verbetering der volksgezondheid en volkshuisvesting, ook in de districten.
10. Handhaving van een onafhankelijke rechterlijke macht. Invoering van administratieve rechtspraak. Verbetering van de bestaande rechterlijke organisatie. Regeling van de rechtspositie van personeel in overheidsdienst.
11. Bevordering van Suriname's welvaart met alle middelen ten bate van land en volk.
12. De overheid zal in het economisch leven slechts leiding geven en corrigerend optreden, met dien verstande dat zij de exploitatie en of het beheer ter hand zal nemen van die bedrijven ten aanzien waarvan het algemeen belang zulks vordert.
13. Bescherming van de economisch zwakkeren door een doeltreffende sociaal-economische politiek (Sociale wetgeving, volkscredietwezen ter bestrijding van woeker, armenzorg, enz.).
14. Erkenning dat onderwijs is overheidszorg. Verbreding en verdieping van het onderwijs.

Uitgaande van het beginsel van gelijkstelling van openbaar en bizonder onderwijs, invoering van een betere regeling tot uitvoering daarvan.

Instelling of verbetering van hoger, middelbaar-, lager- en technisch- vak-, landbouw- en nijverheidsonderwijs. Betere opleiding van onderwijzend personeel. Studiebeurzen.

15. Deelneming van Suriname naar vermogen en draagkracht aan de defensie in het verband van het Koninkrijk.

Als volgt is de samenstelling van het voorbereidend comité. Het zijn allen mensen die zich tot de groep der intellectuelen rekenen.

Voorzitter is de heer G. J. C. van der Schreeff, practizijn en secretaris van de Surinaamse Kamer van Koophandel enz. De heer Van der Schroeff is ook voorzitter van de Surinaamse Voetbalbond.

Leden zijn: A. T. Calor, J. van Eer, L. Eliazer, J. Juglall, A. J. Lauriers, L. Meursinge, Dr. H. van Ommeren, A. Salimin, R. Schoonhoven, Mr. H. L. de Vries en P. Wijngaarde.

Onze voorspelling van enige tijd geleden dat er nog een politieke partij zou komen in Suriname, welke te vergelijken zou zijn met de Democratische Partij op Curaçao, is dus uitgekomen. Dat was trouwens een simpele berekening na de totstandkoming van de Progressieve Surinaamse Volkspartij, welke zich op christelijk standpunt stelde. De beide „neutrale" nieuwsbladen „De West" en „Suriname", die toch sprekebuizen zijn van een zekere groep, toonden zich al tegenstanders van de PSV.

Bovendien schreef het blad „Suriname" op 22 Augustus, enkele dagen vóór de officiële oprichting van de PSV: „Wij blijven tegen partijvorming zijn, doch dit impliceert niet dat wij ons niet zullen verzetten wanneer wij merken dat wij onder de voet worden gelopen. Dan zullen wij, evenals de massa die niet van oorlog houdt, doch toch gedwongen wordt de wapens op te nemen, ons te weer stellen. Partij kiezen of juister gezegd kleur bekennen wordt dan een levensquaestie".

Nu zien wij, dat de heer P. Wijngaarde, zoon van den hoofdredacteur van „Suriname" en zelf aan dat blad verbonden, in het voorbereidend comité zit. Oorlog is er nog niet gevoerd, doch de wapens worden blijkbaar al opgenomen en kleur bekend.

Gaan wij het ontwerp-programma van de Nationale Partij „Suriname" na, dan lezen wij natuurlijk eerst over het streven naar zelfbestuur en gelijkberechtiging met de andere delen van het Koninkrijk der Nederlanden.

Zonder dit streven kan tegenwoordig geen enkele partij in deze gewesten bestaan. Ook de punten over een eigen burgerschap en de gelijke rechten voor alle burgers komen natuurlijk in elk politiek program opnieuw voor. De verschillende vrijheden die men moet hebben kunnen evenmin ontbreken en ook beweert elke partij natuurlijk de welvaart van het land tot stand te zullen brengen.

Waar echter de PSV erkent, dat de enkeling zowel de gemeenschap zich heeft te richten naar de wetten van God en van het door God ingestelde gezag, daar zwijgt de NPS. Het woord God wordt niet genoemd in dit program en ook wordt de waardigheid van den mens als kind van God niet speciaal erkend.

De NPS zal dus louter op materialistische basis werken en dat is te betreuren als wij overal zien tot welke nare gevolgen het materialisme leidt. Typisch voorbeeld is het materialistische Rusland, waar de mens slechts beschouwd wordt als een nietig onderdeeltje van het staatsapparaat en hij er dus is voor de staat, niet de staat voor hem.

Waar de PSV bovendien het gezin beschouwt als de kern van het maatschappelijk leven, daar zwijgt het program van de NPS opnieuw. Over gezinspolitiek wordt in het geheel niet gesproken en dat in Suriname waar toch al zoveel buitenechtelijke kinderen geboren worden!

Ten aanzien van het kiesrecht zeggen beide partijen, dat zij uiteindelijk algemeen kiesrecht willen, hoewel de NPS eerst mannen- en vrouwen-kiesrecht "op de breedst mogelijke basis" tot inleiding van dat algemeen kiesrecht wenst. Wat daar onder verstaan moet worden is niet duidelijk. Waar wil men de grens trekken?

De bevordering van de gezondheidstoestand, bestrijding van woeker, bescherming van economisch zwakkeren en invoering van vak- en technisch onderwijs zijn punten die beide partijen in haar program hebben opgenomen. Zomede spreken beide partijen van sociale wetgeving, doch hoe deze sociale wetgeving zal worden moet de practijk uitwijzen.

De PSV geeft in haar program positieve richtlijnen over de arbeidspolitiek aan en wenst zoveel mogelijk samenwerking tussen kapitaal en arbeid in één organisatie, alsook streven naar deelneming van de arbeid in het bedrijf. Dit is een zeer vooruitstrevend geluid.

Over de arbeidspolitiek is de NPS al heel vaag. Wel wenst men van zekere bedrijven, zo het algemeen belang zulks vordert onder beheer van de overheid te stellen, doch er wordt met geen woord wordt gerept van de rechten die men voor den arbeider zal zoeken.

In het voorbereidend comité zitten enkele grote werkgevers en het is niet te verwachten dat zij — hoe schappelijk zij anders ook mogen zijn ten aanzien der werknemers — de arbeiders zullen laten delen in het bedrijf.

Wat men bedoelt met handhaving van een „onafhankelijke rechterlijke macht" en op welke wijze men de bestaande rechterlijke organisatie wil verbeteren, weten wij niet. Uit het ontwerp-program blijkt dat zeker niet, zodat wij daarvan weinig kunnen zeggen.

Evenals de PSV wil men de rechtspositie van de ambtenaren vaststellen. Over landbouw, veeteelt en industrie wordt heel oppervlakkig gesproken onder punt 11: „Bevordering van Suriname's welvaart met alle middelen ten bate van land en volk". Men had hier ook duidelijker kunnen zijn. De PSV bijvoorbeeld wil de landbouw tegemoetkomen door aanlegging van wegen en irrigatiesystemen.

Bovendien wil zij centra voor men in de districten voor ontspanning en culturele ontwikkeling. Dat zijn concrete voorstellen, die men in het program van de NPS mist. De PSV wil voorts wijziging en aanvulling van de grondjes verordening en bevordering van de immigratie. De PSV wil voorts de inlandse industrie bevorderen door beperking van de invoer, bescherming van eigen productie en door een goede belastingpolitiek. Wat is het standpunt van de NPS?

De PSV wil dan nog instelling van een sociaal-economisch bureau waarin werkgevers en werknemers gelijkelijk vertegenwoordigd zullen zijn door zelfgekozen mannen.

Is de NPS het hiermede eens of niet?

De PSV wil beperking van het winkelbedrijf en verbod van monopolies.

Wat zegt de NPS?

Zo kan men voortgaan, doch in het biezonder wensen wij nog punt 14, handelend over het onderwijs, onder de loupe te nemen.

Het toeval wil, dat in het memorandum van de Surinaamse Statendelegatie welke naar Nederland ging, punt 14 ook over het onderwijs handelde. De Staten zijn tegen de gelijkstelling van openbaar en biezonder onderwijs en Voorzitter Lim A Po is zelfs een fel tegenstander ervan, naar ons gebleken is.

In dit ontwerp-program van de NPS wordt echter het beginsel van de gelijkstelling erkend en dit is zeker een verrassing als men in aanmerking neemt, dat de heer A. T. Calor, oud-Statenlid en oud-hoofd van de Hendrikschool (openbare mulo) de gelijkstelling en het biezonder onderwijs steeds bestreden heeft.

Daar komt nog bij, dat de heer A. J. Lauriers, eveneens lid van het voorbereidend comité van beroep ook onderwijzer is en het standpunt van de Statendelegatie ten zeerste heeft verdedigd.

En dan — alle goede dingen bestaan uit drie — is de heer R. Schoonhoven lid van het voorbereidend comité, thans waarnemend hoofd van diezelfde Hendrikschool. Verder commentaar is eigenlijk overbodig ware het niet dat wij in verschillende leden van het voorbereidend comité vrijmetselaars ontdekten. Dat deze het biezonder onderwijs en met name het katholiek onderwijs niet gunstig gezind behoeft geen betoog.

Voor studiebeurzen zijn zowel de PSV als de NPS en dat is ook goed omdat Suriname academisch opgeleide mannen nodig heeft, vooral wanneer het evenals Curaçao zelfbestuur zal krijgen.

Al met al zegt ons de samenstelling van het voorbereidend comité der Nationale Partij „Suriname" meer dan het ontwerp-program. Daar komt het eigenlijk op neer als men nagaat, dat de politiek in Suriname nog in de kinderschoenen staat en de oprichters van deze nieuwe partij komen uit een kring die tot nu toe in het maatschappelijk leven de toon heeft aangegeven.

CURAÇAO

MGR. VERRIET IN NIJMEGEN.

Naar wij vernemen heeft Mgr. P. I. Verriet O.P. enkele dagen vertoefd in Nijmegen waar hij zijn intrek nam in het Dominicanenklooster „Albertinum".

MET DE „COTTICA" NAAR NEDERLAND.

Morgen zal de Curaçaose Priester Amado E. F. Römer met het ss. „Cottica" naar Nederland vertrekken, om van daar door te reizen naar Rome voor de voortzetting van zijn studie.

Met hetzelfde schip vertrekken eveneens de Paters Onings en Van Galen, alsook Pater Heurkens uit Puerto Rico.

MERKWAARDIG MUZIEKINSTRUMENT OP CURAÇAO.

De Theremin werkt met electronen.

Met de rechterhand rhythmisch bewegend bij een staaf, de linkerhand boven een gebogen buis, staat Professor Charles in zijn hotelkamer van „Washington", waar de merkwaardige mensen logeren. In elf talen kan men hem aanspreken, maar Teun Don die hem in 1931 in Amsterdam al ontmoette, spreekt Frans met den professor, die zegt in Frankrijk te wonen, al zit hij reeds zestien jaren in Buenos Aires. Zijn ouders waren Russische Joden — tijdens de oorlog vermoord — en Charles werd in toen Pools, nu Russisch gebied geboren. Hij

PROFESSOR CHARLES

Musiceert louter golven.

leerde muziek, vooral piano, maakte later kennis met Professor Leo Theremin, hoogleraar in de physica te Leningrad, en uitvinder van het naar hem genoemde en thans voor het eerst op Curaçao zijnde instrument, de theremin.

Dit instrument berust op dezelfde principes als radar, nl. de wisselwerking tussen twee magnetische polen. De bespeler is de ene pool; het instrument de andere. Met de rechterhand brengt men een loeiend geluid voort, terwijl de linker het geluid kan moduleren, zodat men cello, viool, menselijke stem, vliegtuigeronk en wat men maar wil ten gehore kan brengen. Professor Charles, die een van de drie theremins ter wereld bezit — Theremin zelf heeft er nog een en een zekere Mevrouw Ross in de Verenigde Staten ook een — is een virtuoos in het bespelen van dit instrument. Hij zal vermoedelijk met Boskaljons orkest optreden, zoals hij het ook met dat van Toscanini heeft gedaan. De theremin wordt dan opgesteld tussen dirigent en publiek en zonder het ding aan te raken, maar wuivend en bewegend staat de „muzikant" achter zijn toestel, dat op electrische stroom loopt en op elke gewenste maat en kracht kan spelen. Met dit instrument speelde Professor Charles ook Bach in de film Fantasia.

Professor Charles — die zich alleen bij zijn voornaam aanduidt — studeerde bij Max Pauer in Leipzig, werkte aan het conservatoire Pleyel in Parijs, trad op in Amsterdam (Tuschinski), Den Haag en andere plaatsen (ontmoette Teun Don), is thans omstreeks 40 jaar oud, en theremient de hele wereld door. Tijdens de oorlog was hij verbonden aan de USO.

BRAZILIAANS MINISTER OP DOORREIS.

Met het ss. „Pericles" kwam hier Zaterdag op doorreis aan de heer L. Salgado dos Santos, die als Gevolmachtigd Minister van de Braziliaanse regering zich met zijn echtgenote naar Costa Rica begeeft.

Tijdens zijn verblijf op Curaçao logeert de heer Salgado dos Santos met zijn gade in het Piscaderabaai Hotel en is hij verder de gast van den Braziliaansen Consul, den heer Julius L. Penha.

Vergezeld van den heer Penha maakte de Minister hedenmorgen zijn opwachting bij Zijne Excellentie den Gouverneur.

Hedenavond zal de heer Penha, die zoals men weet een uitnemend gastheer is, te zijnen huize aan het Julianaplein een cocktail-party aanbieden ter ere van het echtpaar Salgado dos Santos.

De heer Salgado dos Santos, die zijn land in Costa Rica gaat vertegenwoordigen en dit eerder deed in Roemenië, Italië, China, Uruguay en Argentinië, deelde ons mede ook Nederland te hebben bezocht en de aangenaamste herinneringen aan dat bezoek te hebben bewaard.

LANDVOOGD BIJ OUDSTE INWOONSTER.

De Landvoogd heeft gisteren, vergezeld van Zijn Adjudant Kapitein Emile C.J.M. van de Laarschot, een bezoek gebracht aan Mevrouw de Weduwe Angelista Martina Koeiman-Ignantia, die de leeftijd van 104 jaar bereikte.

In aanwezigheid van den Districtmeester van het 2e district, den heer Herman B. C. Schotborgh, heeft de Landvoogd Zijn gelukwensen aangeboden aan de jarige en daarbij een enveloppe met inhoud overhandigd.

„HARTIG" VISJE.

Sovjet-Russische walvisvaarders hebben, naar het Sovjet-Russisch Nieuwsagentschap Tass meldt, in de zee van Ochotsk een walvis van 109.000 kg. gedood, de grootste sinds 25 jaar. Zijn hart weegt alleen al 190 kg.

SPORT

CURAÇAO — NEDERLAND 6—0.

In de eindstrijd van de reeks ten bate van de slachtoffers der aardbeving in Sto. Domingo versloeg een Curaçaose voetbalcombinatie een Nederlands elftal gistermiddag met 6—0. Vóór de rust maakte de Curaçaose ploeg drie doelpunten en na de rust drie. De speler Nahr, die een goede partij te zien gaf, nam verschillende doelpunten voor zijn rekening. De leiding van de wedstrijd liet nogal wat te wensen over.

KORFBAL.

Zondag 22 Sept. had op Santa Rosa de ontmoeting tussen „Yes" en „Vite" plaats.

Om 15.15 uur floot scheidsrechter Hanst de beide ploegen op het veld. Reeds kort na de aanvang was het aan te zien dat „Yes" de nederlaag van de vorige week zou wreken. „Vite" van haar kant zou in alle geval haar huid duur verkopen. Geen wonder dus dat de wedstrijd van het begin tot het eind een en al spanning bracht onder de toeschouwers. Alhoewel „Yes" enigszins in de meerderheid was, vielen er geen doelpunten en eindigde de wedstrijd onbeslist waardoor „Yes" en „Vite" de winstpunten deelden.

Mejuffrouw Texina van Wilgen mag met voldoening terug zien op het spel van „Yes", vooral van de dames Treinita Angela en Teresita Kelly.

Zondag a.s. zal „Boys" een harde noot blijken aan „Yes".

Uitslagen: Korfbal: Vite — Yes 0—0; **Voetbal:** Tropiaals — Mobilia 9—0, Neptunus — Asiento 0—0.

DE NIEUWE MAGISTER-GENERAAL.

Pater Emanuel Suarez O. P., de Spaanse predikbroeder, die Zaterdag tot Magister-Generaal van de Orde der Dominicanen werd gekozen, is oud-rector magnificus van het pauselijk atheneum Angelicum. Hij volgt Pater Martinus Stanislaus Gillet O.P. op, die zeventien jaar Magister-Generaal der Orde is geweest en Fransman is. Pater Gillet kon na zijn termijn van twaalf jaren niet aftreden, omdat het Kapittel ter verkiezing van zijn opvolger niet kon samenkomen vanwege de oorlog.

Er waren 110 afgevaardigden uit 29 landen uit alle werelddelen [waaronder Pater Laurentius Teeuwen O. P. namens Nederland en dus ook namens Curaçao—Red.]

De nieuwe Magister-Generaal is de tachtigste sedert de stichting der Orde in het begin der dertiende eeuw door den Spaansen heilige, wiens doel was de geest des Christendoms door middel van preken bij het volk op te wekken. (Rome, (AP) 21.9).

[Dit is wel een treurig staaltje berichtgeving van de Associated Press. Vrijwel alles wat in dit telegram meldt kan ieder in een encyclopedie de hele wereld over vinden, maar wat het publiek nu juist interesseert, gegevens over leven en werk van de nieuwe generaal, dat staat er niet bij! —Redactie.]

ONS KONINKRIJK

CARAÏBISCHE COMMISSIE.

Wij lezen in „De West":
Voor het Secretariaat van de Caraïbische Commissie hebben in Suriname acht personen gesolliciteerd.

[In aansluiting op het bovenstaande kunnen wij mededelen, dat zich hier 13 personen voor die post hebben opgegeven — Red. Amigoe].

BEZOEK AAN DE GRENS.

Vrijdag werd bekend gemaakt, dat de Minister van Buitenlandse Zaken Baron van Boetzelaer van Oosterhout, en de Minister van Verkeer Hendrik Vos binnenkort een bezoek van twee dagen zullen brengen aan de Nederlands-Duitse grens om een onderzoek in te stellen naar de condities aan beide kanten van de grens en om een beter begrip te krijgen van „verbeteringen", die besproken waren op een bijeenkomst van het cabinet de vorige week (Den Haag, Aneta).

MAARSEVEEN BEZOEKT LILLARD.

De Minister van Justitie J. H. van Maarseveen bracht Zaterdag een beziek aan zijn Belgischen collega Albert Lillard om verschillende wettelijke problemen van de beide anden te bespreken (Den Haag, Aneta).

TRESAURIER DE JONGH.

De President van de Internationale Bank voor heropbouw, Eugene Meyer, maakte Vrijdag bekend, dat Dr. Crena de Jongh benoemd is tot tresaurier van de Bank (Washington, Aneta).

KOSTEN VAN DE CRISIS.

Bij de besprekingen in de Tweede Kamer over het wetsotwerp instelling van een vermogensaanwas belasting werd bekend gemaakt, dat de Wall Street crisis aan Nederland $ 160.000.000 gekost. Dit is $ 10.000.000 meer dan nodig is om de Nederlandse leningen uit de Verenigde Staten tussen Januari 1945 en Mei 1946 te betalen (Den Haag, Aneta).

DALING.

Op de effectenbeurs van Vrijdag was bijna geen handel. De koersen gingen over het algemeen omlaag. Plantage- en scheepvaart aandelen in de belangrijve buitenlandse industrieën waren biezonder zwak en daalden 1½ tot vijf punten (Amsterdam, Aneta).

GROEIEN NAAR DE GROND

Volgens een rapport van de ondersteuningscommissie van het Internationale Rode Kruis is door ondervoeding de gemiddelde lengte van den Nederlander met vijf centimeter verminderd.

INDONESIËR PROMOVEERT OP „HUISSEN".

Het eenmaal zo aanzienlijke stadje Huissen is door de ongunst der geschiedenis geleidelijk naar het achterplan geschoven. Van 1666 — 1816 woei er de Pruisische vlag en de Rijn verzandde de landerijen. In de laatste eeuw bloeide de plaats snel op, niet in het minst dank zij... haar paters Dominicanen. De emancipatie van de Huissense groentebeer tot een volwaardigen tuinder-glaskweker is vooral het werk geweest van de Dominicaan Magister Rijcken, die den inwoners met het kweken van druiven onder glas vertrouwd maakte. Een gedegen en interessant beeld van Huissens ontwikkeling, van zijn mensen en hun bestaan — aldus de Linie —, geeft de Javaanse landbouw-ingenieur S. Oedin in het proefschrift De gemeente Huissen. Proeve ener sociaal-geographische analyse (uitg. Imperator N.V., Lisse), waarop hij 12 Juli te Wageningen (als eerste Indonesiër) in de landbouwkunde promoveerde.

INTERESSANTE EXPERIMENTEN BIJ PHILIPS TE EINDHOVEN.

Bij Philips te Eindhoven is een nieuw soort filmband en lichtgevoelig papier samengesteld, bestaande uit cellophaan. Door de kleine lichtgevoeligheid van de daarop aangebrachte emulsie is het uitsluitend geschikt voor de copieer-doeleinden. Met dit preparaat zou het mogelijk zijn een encyclopaedie van 20.000 pagina's tot het formaat van een zakagenda te verkleinen, die dan met een microscoop duidelijk te lezen zou zijn. Ook als geluidsband heeft de film biezondere qualiteiten, het is nl. mogelijk beeld en geluid op hetzelfde materiaal af te drukken. Een rolletje van 25 cm. doorsnee kan een uur lang ononderbroken muziek geven. Deze nieuwe vinding is goedkoop en zal in de film-reproductie een omwenteling teweegbrengen.

Indonesië.

AANVAL WERD GEBROKEN

Het geallieerde communiqué van Vrijdag uit Batavia deelt mede dat een aanval van 150 extremisten op stellingen ten Zuiden van Ploemboengan in de sector van Soerabaia werd gebroken nadat de extremisten zware verliezen hadden geleden. Vijf extremisten werden gevangen genomen (Batavia Aneta).

CONFERENTIE OVER WAPENSTILSTAND.

Vrijdag hebben geallieerde en Indonesische militaire autoriteiten 2½ uur geconfereerd over de wapenstilstand. De Republikeinen tselden vragen over de toevoer van nieuwe Nederlandse troepen, het aanhouden van Indonesische schepen door de Nederlandse vloot en of de wapenstilstand alleen voor Java en Sumatra zou gelden. Onmiddellijk na de besprekingen verliet de Indonesische commandant van de luchtmacht Soeriadman Batavia om te Djokjakarta de Republikeinse autoriteiten te raadplegen (Batavia, Aneta).

BRIEFWISSELING.

Vrijdag werd bekend gemaakt, dat Nederlandse en Republikeinse vertegenwoordigers vooraf-gaande besprekingen voerden tot hervatting van de onderhandelingen. De Republikeinse vertegenwoordiger besloten Sjahrir aan te raden een brief te schrijven aan Lord Killearn en hem te vragen zijn hulp te verlenen. Dr. Van Mook heeft reeds een dergelijke brief geschreven (Batavia, Aneta)

Sociale Beweging

Nooit zijn we zo overtuigd geweest van de waarheid van de stelling „dat uit het kwade soms het goed geboren kan worden" als deze week.

De staking onder de bootwerkers heeft verschillende gevolgen gehad.

Ten eerste, de Havencentrale kwam er door, tot grote voldoening van de adviseurs van de bootwerkersbond „San Telmo". Het is de bekroning van een werk van jaren. Ten tweede, de zgn. liquidatie van „San Telmo" zal niets anders blijken te zijn dan een zuivering van de leden van de bond. Ten derde, de publieke belangstelling werd sociaal. De kranten konden de staking niet bijhouden, de berichtgeving kon de feiten niet bijhouden, men was onvolledig en onjuist, men vertelde de mensen van vergaderingen, die nooit gehouden werden, men gaf zelfs berichten door van mensen, die gespeecht zouden hebben, doch die geen mond hadden opengedaan. Laten we er het zwijgen maar toe doen, doch we zagen, hoe moeilijk het vak der journalistiek is.

De publieke belangstelling was er. Zo was er in debatingvereniging „Curaçao" een rede van den heer Newton over lonen en prijzen, daarop volgde en artikel van denzelfden heer in de „Beurs en Nieuwsberichten", waarop prompt een reactie kwam van de zijde des handels. In andere debatingsclubs was ook sociale belangstelling. Zo werd in de „Thomaskring" en in de „Rotary" de havencentrale zwaar bedisputeerd.

De „La Union" publiceerde de brief van den bemiddelaar den heer Plantz, en bood tevens weer een goede uitleg aan van wat een Havencentrale is.

Voor de leden van de onderwijzersbond „Don Bosco" en de ambtenaren was er goed nieuws daar er een commissie wordt ingesteld: „Commissie tot georganiseerd overleg in ambtenarenzaken". Ook is er een actie ter verhoging van de duurtebijslag.

Het moet de leden van de chauffeursbond „San Cristobal" wel grote verwondering wekken, dat iemand die altijd fel reageerde tegen het plan van het bestuur om te komen tot een gezamenlijke overneming van de A.B.C. dienst door de chauffeurs, nu zelf met een dienst voor openbaar vervoer voor de dag komt. De chauffeurs waren enkele jaren geleden vooral afgeschrokken van dit mooie plan tot overneming van de A.B.C.dienst, daar het gouvernement ook hun bus als aandeel zou willen nemen. Men was bang zijn zelfstandigheid te verliezen. In ieder geval het is een voldoening voor ons dat onze ideeën veld winnen ook onder chauffeurs met de „communistische" rode ster op hun bussen. We zijn tegen een openbaar vervoer in handen van enkelen gelijk op Aruba.

C.R.K.V.

ZWEDEN VERLEGEN OM BOORDENKNOOPJES.

Na lang zoeken heeft men in Zweden iets ontdekt, waaraan dit land van overvloed gebrek heeft: boordenknoopjes. Men placht deze uit Duitsland te importeren, zo meldt onze correspondent, doch op het ogenblik is levering van daaruit onmogelijk. De inkopers in de Verenigde Staten hebben dit overigens belangrijke artikel over het hoofd gezien, hetgeen vreemd is, als men bedenkt, dat er toch wel één Zweed in de Verenigde Staten is gaan „winkelen", die elke ochtend zijn taak begon met de zeer onaesthetische manoeuvres, die de bevestiging van een boordenknoopje nu eenmaal medebrengt.

Stel u voor van alle artikelen, die er op de wereld zijn uitgerekend, een tekort aan boordenknoopjes. Neen, dan zijn wij, Nederlanders, er beter aan toe.

En het kan nog wel maanden duren, voordat hierin voorzien wordt, want in de Verenigde Staten zit men er ook al niet te breed in. Zouden wij Zweden niet kunnen helpen?

Voor de vele blijken van medeleven ondervonden bij het overlijden van onze innig geliefde echtgenoote, moeder, dochter, zuster, schoondochter en schoonzuster

Mevrouw Antonia Catharina Hollander-Marugg

betuigen wij onzen hartgrondigen dank.

Namens de familie
J. P. F. Hollander en kinderen.

Verzoeke geen bezoek van rouwbeklag.

Dr. Max Euwe op Aruba?

In schakerskringen op Aruba wordt overwogen Dr. Max Euwe, Nederlandsch schaakkampioen, tijdens zijn voorgenomen bezoek aan de West uit te noodigen ook een simultaanseance op Aruba te geven. Dit zal alleen mogelijk zijn wanneer de schakers van Aruba hiervoor belangstelling toonen. Diegenen, die aan een door Dr. Euwe te geven simultaanseance zouden willen deelnemen worden verzocht zich vóór 30 Sept. 1946 op te geven bij een der onderstaande adressen.

Hr. O. de Vries
Lago Heights 800
Hr. H. D. G. Kroonenberg
Kantoor Incu, Oranjestad
Hr. R. H. Tjon Sie Fat
El Nuevo Mundo, Oranjest.

OTILIA ODUBER,
agradece a todas las personas que han demostrado su simpatia con motivo de la muerte de su querida hermana la Srta

CARMITA ODUBER
(q.e.p.d.

Aruba, Sept. de 1946.

Het heldenleven van Pater Bleijs

(Vervolg van pagina 1.)

ling, wraak op onschuldigen, maar het tastte in zijn zelfgemaakte caricatuur van een moraal ook formeel zowel de natuurlijke deugden als de goddelijke zeden-wet aan; het kende zelfs geen elementair-menselijk gevoel van behoorlijkheid of fatsoen. Een overwinning van dit regiem zou een ontzaglijk gevaar vormen voor het christendom in ons land, voor de Kerk, voor de jeugd vooral, voor het katholieke leven, voor de publieke zeden, voor ons Nederlands volkskarakter, voor alles wat tot onze cultuur en beschaving behoorde.

Wat het illegale werk van deze zachtmoedigen, maar sterken pater Redemptorist bezielde en wat hij ook steeds dieper in de harten van zijn medestrijders trachtte in te prenten, was deze gedachte: het ging om de redding van de geestelijke en christelijke waarden van ons volksbestaan, om het herstel van een christelijk onafhankelijk Nederland. Voor deze grote intentie stelde pater Bleijs voortdurend zijn leven in gevaar, offerde hij alle beproevingen aan de Hemel op. Tegen de ontelbare jongelui, die bij hem kwamen en van hem raad, bemoediging en practische hulp ontvingen, zeide hij steeds: roep je engelbewaarder aan en vertrouw op hem! Dan gingen zij bij het genadebeeld van O. L. Vrouw in 't Zand de bescherming der Heilige Maagd vragen en ondernamen hun gevaarlijke tocht of hun riskante werk. En later vernamen de paters van de jongens dan dikwijls treffende verhalen van redding uit groot gevaar.

Van de hand van den heer Jacques Delsing te Echt, opvolger van pater Bleijs als lid van de Provinciale Raad van de verzetsbeweging in Limburg, zal te zijner tijd een boek verschijnen over het werk van „Lodewijk". zoals zijn schuilnaam was; het zal wel een lijvig boek worden, want pater Bleijs heeft zeer veel gedaan. Het is onmogelijk, ook maar in het kort hier alles te vermelden. Men kan de taak van pater Bleijs verdelen in twee perioden.

De eerste heeft betrekking op zijn aandeel in de organisatie van het „duikwerk" ten bate van hen, die door de Duitsers werden gezocht: jongelieden voor de „arbeidsinzet", bedreigde illegale werkers, oud-krijgsgevangenen, Joden en anderen. De brieven van het Nederlandse Episcopaat, met hun onverschrokken veroordeling van de Duitse geweldmaatregelen, versterkten het besef, dat het verzet daartegen een christelijke en nationale plicht werd. Wie jonge Nederlanders onttrok aan de klauw der Duitsers, werkte daardoor mede aan het behoud van hun godsdienstige en zedelijke gaafheid, beschermde hen voor de vele gevaren van een gedwongen verblijf in Duitsland. In het licht van deze priesterlijke visie werd de zorg voor onderduikers een apostolaat, een biezondere zielzorg. Maar dit bracht vèr gaande consequenties mede: het opbouwen van een organisatie, achtereenvolgens in parochie of dorp, district, gewest en provincie; regelmatige geheime vergaderingen, een koerierdienst, geheim contact met arbeidsbureaux, politiebureaux, distributiebureaux, raadhuizen en geneesheren.

Na het vinden van veilige plaatsen voor de onderduikers moest voor onbepaalde tijd gezorgd worden voor voedsel — dus voor bonnen! — en op den duur ook voor kleding. Er moest een contraspionnagedienst worden opgericht tegen verraders — hoevele illegale werkers, ook priesters, zijn door vuig verraad in handen der Duitsers gevallen! Er moesten valse persoonsbewijzen worden vervaardigd, Ausweise, stempels, briefhoofden etc. Een punt van groot belang was voorts het inrichten van een etappendienst langs de Oostgrenzen van ons land, om vluchtelingen uit Duitsland via België naar Frankrijk te helpen; de zorg voor ontvluchte krijgsgevangenen en vliegers van neergeschoten vliegtuigen behoorde immers ook tot de taak der verzetsbeweging. Tienduizenden krijgsgevangenen zijn de grenzen overgeholpen; te Neeritter bij Thorn, aan de Limburgs-Belgische grens, staat een hoeve, waar alleen reeds zevenhonderd buitenlanders zijn gehuisvest en ovegesmokkeld! En dan nog één punt: dit alles, inclusief de zorg voor gezinnen van gefusilleerden en gevluchten, moest worden gefinancierd — en dit liep voor de districten in de honderdduizenden of millioenen.

Voor het gehele land heeft de L.O. (de landelijke duikorganisatie) negentig millioen gulden verwerkt.

Pater Bleijs als rapporteur over Nederland.

In al dit werk had pater Bleijs een groot aandeel. Hij was eerst districtsleider voor Roermond, maar legde contact met Venlo, Heerlen en Maastricht en organiseerde daardoor het provinciaal verband; zo werd hij lid van de Provinciale Raad der Limburgse verzetsbeweging. Enorme geldsommen gingen door zijn handen. Doch sinds de Duitse politie hem wilde arresteren, werd Nederland te gevaarlijk voor hem. Met Pasen 1944 werd hem door verschillende verzetsgroepen gevraagd of hij het risico wilde aanvaarden van een reis naar Engeland, om verschillende dringende zaken met de regering te Londen te bespreken. Pater Bleijs nam die taak op zich; het was hem reeds sinds enige tijd duidelijk geworden, dat in regeringskringen te Londen, zo lang van Nederland afgesloten, vrijwel niets bekend was over het aandeel der katholieken in het verzet.

Op 8 April begon hij zijn gevaarlijke tocht in gezelschap van een parachutist, die terug moest naar Engeland; via Luik, de Maasvallei, Luxemburg en Noord oostelijk Frankrijk kwam hij in Zwitserland; vandaar trok hij verder door Zuid-Frankrijk en over de Pyreneeën naar Spanje. Tot in het hotel te Madrid zocht de Gestapo hem!

Met behulp van de Engelse geheime dienst arriveerde pater Bleijs via Gibraltar eindelijk per vliegtuig op 10 Augustus te Londen. Het is merkwaardig dat hij over deze avontuurlijke periode nooit veel heeft willen vertellen. Het schijnt, dat zijn ziel te midden van de spanningen en gevaren van deze maanden de bijstand, de bemoediging en de troost van zijn Goddelijke Meester zo „voelbaar" — het is zijn eigen woord — heeft mogen ondervinden, dat een heilige schroom hem weerhield dit alles aan anderen prijs te geven. Hij heeft voor den pater generaal van de Congregatie een kort en zakelijk verslag geschreven, maar er verder over gezwegen.

Te Londen vond pater Bleijs zijn tweede providentiële taak.

Op verzoek van den minister van oorlog bleef hij werkzaam op het bureau inlichtingen, doch spoedig werd hij op verlangen van prins Bernhard als aalmoezenier in algemene dienst toegevoegd aan de staf van den Prins.

In November 1944 kwam hij naar Brussel, later naar Breda en Apeldoorn. Zijn voornaamste functie was toen: verbindingsaalmoezenier met de bisschoppen en de geestelijkheid, „kalmerend werken" op de illegaliteit en de geestelijke stemming van het volk peilen. Pater Bleijs heeft uitmuntend werk gedaan ter betere voorlichting van de regering. Hij heeft een reeks van rapporten uitgebracht, gedeeltelijk reeds gedurende de tocht samengesteld, over het verzetswerk in Nederland, over de indirecte invloed van de Nederlandse bisschoppen op het verzet, over de geestelijke achtergrond van het werk der illegaliteit, en in Januari 1945 ook over „de stemming in het bevrijde gebied."

Dit rapport was gericht aan de Koningin (Hare Majesteit had hem in Engeland dikwijls ontvangen) en streng objectief gehouden, zonder zich in te laten met de vraag of de gerapporteerde dingen wel prettige lectuur vormden: in de korte inleiding zegt hij openhartig, dat de schriftelijke weergave van de vele critiek en ontevredenheid, welke hij waarheidsgetrouw moet rapporteren, altijd nog enige graden gematigder klinkt dan zoals ze wordt uitgesproken......

Door deze rapporten en door de vele besprekingen, zowel met de Koningin als den Prins als met leden van het kabinet, heeft pater Bleijs veel hiaten in de informatie der officiële personen aangevuld, menige verkeerde indruk verbeterd en het volle licht doen vallen op het aandeel van de katholieken van Nederland, met de bisschoppen aan het hoofd, in de strijd tegen den barbaarsen overweldiger.

Daarnaast heeft hij van September 1944 tot half April 1945 enige radiotoespraken tot Nederland gehouden en bovendien enkele preken voor een Engels gehoor uitgesproken, waardoor het verzetswerk ook bij de Engelsen meer bekend werd. Bij Koningin en Prins stond hij hoog in aanzien.

Na de capitulatie der Duitsers in West-Nederland herstelde pater Bleijs het contact met zijn oude medewerkers en nam actief deel aan de organisatie der oud-illegale werkers. Op Woensdag 15 Augustus 1945 hield hij op de Limburgse contactdag van G.O.I.W. (Genootschap van oud-illegale werkers) te Valkenburg nog een redevoering over de geestelijke achtergrond van de verzetsbeweging. Twee dagen later kreeg hij bij Gorinchem met zijn auto een ongeluk, ten gevolge waarvan hij diezelfde dag nog overleed. (In „Het Kompas" van 16 Maart 1946 is het vermoeden uitgesproken, dat de auto door een misdadige hand te voren zou zijn onklaar gemaakt — wat wij volledigheidshalve vermelden.)

Pater Vergeer O.F.M. heeft hem de laatste Heilige Sacramenten toegediend en schreef later aan den pater provinciaal der Redemptoristen o.a.: „Als een held heeft hij geleefd en als een held is hij ook gestorven."

Het bericht van zijn tragische dood verwekte onder zijn vele vrienden en oud-strijdmakkers verslagenheid en ontroering. De Koningin zond een telegram, waaruit grote waardering sprak voor zijn werk voor het vaderland; Prins Bernhard kwam naar de plechtige uitvaart te Roermond. Zijn vriend en kameraad in het verzet, dominee Slomp, schreef in een herdenkingswoord: „Wat was hij een fijn christen... Ik heb genoten van zijn spreken, avond aan avond weer. Wat hij zeide,. was geen praatje, maar vrucht van de diepste overtuiging van zijn hart...... Hij steunde op het offer van Christus en stelde zijn leven in het teken van het offer. Wat heeft hij veel voor onze L.O., voor ons volk, voor Gods koninkrijk gedaan!"

De plechtige uitvaart te Roermond is onvergetelijk geweest. Het lijk was uit het klooster naar de Munsterkerk overgebracht, waar de plechtige Heilige Mis van Requiem werd opgedragen door den hoogeerwaarden pater Mol, provinciaal der Redemptoristen. In het priesterkoor waren aanwezig de bisschoppen van Roermond en Den Bosch, Mejuffrouw Geldens, secretaresse van Hare Majesteit de Koningin, en Prins Bernhard. Daar pater Bleijs de rang van majoor had, was het leger vertegenwoordigd door een groot aantal aalmoezeniers, officieren en minderen.

Na de Heilige Mis trok een geweldige stoet naar het Kruiswegpark bij het klooster in 't Zand; de Prins en de secretaresse van de Koningin volgden achter het lijk. De begrafenis geschiedde met militaire eer en aan de open groeve sprak de Prins enige ontroerende afscheidswoorden waarbij hij onder andere zeide: „Wij voelen uw dood als iets onherstelbaars. U was een prachtig voorbeeld bij al het werk dat u deed."

Nooit is een nederig pater Redemptorist in Nederland met zoveel eerbetoon ten grave gedragen.

Pater Louis Bleijs C.ss.R., in de illegaliteit „Lodewijk", rust in het Kruiswegpark, in de schaduw van het heiligdom van O. L. Vrouw in 't Zand. Een heilig priester, een vurig vaderlander, een onvervaard strijder tegen het schrikbewind van den Duitsen overweldiger. Zijn naam en herinnering zullen steeds in ere blijven; Nederland zal he mniet vergeten!

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op:

September 8: van Grieken, Margarita Maria z.; 7 Jansen, Phrisia Nemecia b.; 12 Carrera, Aura Filomena echtg. v. Daveloar, J. E. z.; 9 Levestene, Augusta z.; 11 Schoolbaar, Alicia Petra Paula echtg. v. Djinga, C. A. z.; 13 Peloz, Ana Rofina echtg. v. Statia, E. R. z.; 12 Harms, Agatha Magdalena echtg. v. Janga, A. V. d.; Hunt, Louise Armantino echtg. v. Fertin, N.D. B. d.; 11 Muskus, Magdalena Gijsbertha echtg. v. Muskus, H. R. z.; 13 Samuels, Eline echtg. v. de la Fuente, L. A. d.; 10 Martijn, Carlote Juliana Benicia d.; 13 Rutters, Peternella Antoinette echtg. v. van Engelenburg, J. M. z.; 15 de la Court, Maria Paulina echtg. v. Meijer, G. E. z.; 14 Snijders, Julianita Catharina echtg. v. Francisco, J. O. d.; van Kapel, Jannetje Cornelia echtg. v. Jongejan, J. d.; 13 Prudencia, Plutarca Maria z.; 14 de Windt, Edna Marciana echtg. v. de Haan, G. L. z.; 15 Djaoen, Cathalina echtg. v. Mc Aully, W. F. z.; 16 Nahr, Johanita Catharina echtg. v. Desbarida, M. F. z.; 5 Sabina, Margarita Reijna z.; 15 Mercelina, Irma Catharina echtg. v. Josepha, W. G. z.; Advokaat, Janna echtg. v. Buuren, C. d.; 16 Rib, Maria Josefina Anacleta echtg. v. Heesbeen, F. L. E. z.; 9 Francisca, Maria Octavia z.; 16 Esperanza, Zoila Etelfina echtg. v. Knel, H. Chr. z.; van der Een, Johanna Adriana Wilhelmina, v. Hittenhausen, J. M. z.; Da Costa Gomez, Thelma Catalna echtg. v. Römer, H. M. d.; 15 Petronia, Johanna Dorothea z.; 16 Welhout, Devora Paulina echtg. v. Vanenburg, D.H.J. z.; Bendt, Cornelia Jacoba echtg. v. Naakmat, L. G. E. z.; 6 Puerta, Carmen Felicia echtg. v. Ten Meer, E. L. z.; 17 Abdala, Benaut Cantalicia echtg. v. Chaclin, J. C.M. d.; 14 Martinez, Amanda echtg. v. Schobbe, A. F. d.; 17 Halm, Lilian Elizabeth echtg. v. Ekstedt, R. H. z.; 12 Frans, Eloni Fortunata z.; 12 Biegel, Gloria Isabl echtg. v. Leijting, J.W.R. d.; 15 Nahr, Margarita Amada Rufina echtg. v. van den Hout, C. J. d.; 14 Martes, Felicia Cornelia echtg. v. Gruning, H. C. T. d; 14 Leverock, Ella Eluria d.

Ondertrouwd op:

Sept. 19: Moade, John Joseph en Lee, Jane Ann, Simmons, Isaac Walter en Brown, Lilian Viola, Romer, Felix Wilfred en Koense, Gloria Camila, Kroon, Abigail Leon en Hazel, Ada Ulrica.

Getrouwd op:

Sept. 13: Solana, Salomon Gregorio en Maldonado, Ines Delia, 18 Petrson, Clarence Augustine en Doran, Edna Anora, 18 Vinck, Hector Luther en Groenendijk, Anna Sophia Geertruida, van Unen, Johan Wilhelm en de Vries, Cathalina, Webster, Samuel Wilfred en Carty, Bertha Eudarie Hughes, Vieira, Edwin en Mac Donald, Ad.le Helouise, Martina, Wilfried Claudio en Martijn, Luisa Francisca, Jones, Servilio en de la Merced, Optacia Venturansa.

Overleden op:

Sept. 4: Mellink, Benjamina Sophia 70 j.; 12 Chika, Ursula wed. v. Zimmerman, A. F. 72 j.; Engelhardt, Glenda 1 mnd.; 14 Benard, Janna echtg. v. Post, K. M. 46 j.; 3 Martha, Maria Resitation 56 j.; 12 Capricorne, Nicolaas Hendrik 47 j.; 17 Martha, Domingo Guzman wed. v. Cilio, G. O. 89 j.

Tweede District.

Bevallen op:

September 5 Osepa, Altagracia Cathalina z.; 4 Neuman, Helena Ursula d.; 5 de Pool, Nilda Margarita z.; 9 Petronella, Cornelia Felicia echtg. v. Lovert, F. T. d.; 8 Faneite, Gabriela Simeona echtg. v. Seintje, V. M. z.; 6 Miel, Maria Irene echtg. v. Martina, F. A. d.; Martina, Ogelia echtg. v. Sebastiana, M. z.; 9 Grovell, Urania Amansia echtg. v. Cathlin, C. A. d.; 10 Maduro, Rosa Deonisia ecthg. v. Windster, I. M. z.; 9 Bockoudt, Dilia Rosa echtg. v. Pulgar, J. D. F. d.; 10 Ocalia, Clotilda Reina echtg. v. Felipa, M. R. d.; 9 Francisca, Petra echtg v. van Col, B. M. z.; 10 Herman, Johanna Maria echtg. v. Poulina, J. C. d.; 9 Mathilda, Antonia Justin echtg. v. Mercelina, F. R. z.; 11 Rosalinda, Johanna Sophia, echtg. v. Elizabeth, E. D. z.; 10 Rosa, Isabel Regina Portugal echtg. v. Dorothea, S. V. d. 12 Leonora, Alexandrina Maria echtg. v. Coeriel, G. J. z.;

Ondertrouwd op:

Nihil.

Getrouwd op:

Nihil.

Overleden op:

September 10 Conradus, Maria Presilia wed. v. Nivillac, L. oud 82 j. 9 Piternella, Erwin Anacleto oud 1 m.

3e District.

Bevallen op:

September 4 Luciana, Martina echtg. v. Kierindongo, L. P. z.; Martina, Petronella Johanna echtg. v. Sambo, J. P. d.; Oct. 28 Trooman, Teresa Virginie d.; Sept. 2 Bonafasia, Gertruda Brunita z.; 3 Muzo, Lucila Concepcion z.; 7 Hooi, Pieternello Mercelina echtg. v. Conception, J. N. z.; 9 Ricardo, Agnes Lucia echtg. v. Sluis, M. S. z.; 29 Job, Francisca Paulina echtg. v. Alberto, L. A. z.; 15 Isonia, Julia echtg. v. Martina, L. J. z.

Ondertrouwd op:

Sept. 11 Kerindongo, Gerardo Gregorio met Celestijn, Cornelia.

Getrouwd op:

Nihil.

Overleden op:

Oct. 23 Florentina, Gloria Maria oud 17 j.; 18 Petronilla, Pedro Dan 77 j.

SCHEEPSBERICHTEN.

21 September.

Capitaine C. Lacoley van La Guayra; Peter V. Daniel naar Italië; Jan Steen naar Santa Marta; Paulina naar Rio Hacha.

22 September.

St. Maarten naar Maracaibo; Capitaine C. Lacoley naar Cristobal; Planter van Punta Cardon; Plato van Tamtipo; Boskoop naar Madeira.

23 September.

North Haven van Cristobal.

JOODS NIEUWJAAR.

De Synagogediensten op de komende Israëlietische Hoge Feestdagen, zijn:

Woensdag, 25 September te 19 uur: Avonddienst van het Nieuwjaarsfeest.

Donderdag, 26 September te 8.30 uur: Ochtenddienst.

Vrijdag, 27 September te 8.30 uur: Ochtenddienst. Te 8.15 uur Avondgebed en Sabbathwijding.

Zaterdag 28 September te 8.30 uur: Ochtenddienst.

Van Zaterdagavond 28 September tot en met Donderdagavond 3 October dagelijks te 18.15 uur: Verzoeningsgebeden.

FATIMA-POSTZEGELS.

Louis Pierre Schols schrijft uit Portimão:

Het September-nummer van de officiële Gids van de Portugese Posterijen publiceert dat een nieuwe serie postzegels zal worden uitgegeven ter herdenking van de 300e jaardag van de uitroeping van de Heilige Maagd als Beschermvrouw van Portugal.

Aanleiding tot deze emissie postzegels was de brief van den Bisschop van HelenópIe, in zijn qualiteit van President van de Junta Geral van de Portugese katholieke actie.

In deze brief herinnert Zijne Hoogwaardige Excellentie, Mons. Dom Manuel Trindade Salgueiro eraan, dat in de laatst voltallige zitting van het Portugese Episcopaat werd besloten de 300e jaardag van de Proclamatie van Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen, als Beschermster van Portugal, plechtig te vieren te Fátima, Evora, Vila Viçosa en te Lissabon, overeenkomstig de mogelijkheden in elk diocees en de wensen van de onderscheidene Bisschoppen.

In Fátima werden de plechtigheden geleid door den Pauselijken Legaat, speciaal van Rome naar Cova da Iria gezonden, en dat de glorierijke acte van de Proclamatie van de Heilige Maagd tot Beschermster van Portugal niet is geschied door het Portugese Episcopaat, maar door den Koning (junto em Cortes) op 25 Maart 1646, erkend door de Staat en plechtig gepubliceerd, als men in die tijden zijn veranderd, het licht van het geloof niet werd uitgedoofd, dat de godsdienst en de godsvrucht het land overheersten, dat het katholieke Portugal deze herdenking niet kan vergeten en deze herdenking levendig wil houden en het is daarom dat in naam van de Katholieke Actie, die een organisatie is, geleid door de Bisschoppen, in naam van alle Katholieken, alsmede van niet-katholieken, die de eer van het Vaderland hoog houden, te moeten verzoeken, dat deze gebeurtenis door de Staat op zijn minst door een emissie postzegels kan worden herdacht.

Deze brief werd goed ontvangen door de „Sociedade Historica da Inpedência de Portugal". De President Generaal Linhares de Lima keurde een emissie postzegels ter herdenking van de 300e jaardag van de Beschermster van Portugal goed.

Bij beschikking van den Ondersecretaris van „Communicações" werd het ontwerp van de tekening van de serie postzegels, gewijd aan de Onbevlekte Ontvangenis (Imaculado Conceição) opgedragen aan den bekwamen professor Martins Barat. Als beeltenis werd o.a. gekozen een reproductie van de Heilige Maagd boven het hoofdaltaar van de kerk da Conceição te Vila Viçosa.

De herdenkingszegels zullen in Engeland worden gedrukt door het huis Bradbury Wilkinson & Company te New Malden.

INTELLIGENTE GODLOOCHENAARS.

Naar aanleiding van de term „intelligente godloochenaars", onlangs door de Linie gebruikt, vraagt men dit blad of een godloochenaar, behalve ontzettend knap en geleerd, wel intellig... kan zijn.

De Linie antwoordde dat ... met enige schijn van reden ... thans, Gods bestaan ontken... wil, niet alleen beschikken ... maar beschikken moet over ... scherp verstand.

Daniélou zegt zeer terecht: „Het atheïsme strijdt met ... menselijke natuur. Het heeft ... geweldadigs. Alles is vol ... bewijzen voor Gods bestaan ... want God toont zich aan ons ... alle dingen. En met Péguy ... ten wij erkennen, dat de mens ... zich geweld moet aandoen ... niet te geloven. Het is ons ... meervermogen, waarmede wij het ... onszelf lastig maken, maar ... eerste beweging is om te ... woorden op te tekenen, die God ... ons geeft en Hem te erkennen."

Voor dit verzet is intelligentie ... nodig, maar misbruikte, van zijn ... eigen doel afgebogen intelligentie.

Sint Paulus heeft over hen, die ... zo handelen, een kort woord ge... zegd: „Zij zijn niet te veront... schuldigen". En daarmede is de ... vraag naar een ander gebied ver... plaatst dan dat der intelligentie.

TITO.

Het Engelse weekblad Catholic Times deelt het volgende mede over de toestand der Katholieken in Joegoslavië:

In Slovenië zijn gedurende het laatste jaar 60 priesters en semi... naristen gefusilleerd, velen zonder proces; de laatste van hen ... dagen geleden te Luciana. ... parochies zijn er zonder priester ... en priesters kunnen er niet worden benoemd zonder goedkeuring van de regering. God... dienstonderricht op de scholen ... er niet meer, ... ndanks het feit dat 98% van de ouders heeft gestemd voor het behoud ervan. Geen religieuze bladen ... verschijnen als hun politiek ... in strikte overeenstemming ... met de regering. 70 priesters ... in de gevangenis geworpen. Bosnië is de toestand niet anders. Vroeger waren daar 28 priesters, nu nog 6.

EEN OP DE DRIE.

Op 1.618.331 huwelijken ... gedurende 1945 in de Verenigde Staten gesloten werden, kwamen in hetzelfde jaar 502.000 ... scheidingen voor. Het hoogste aantal der geschiedenis. ... Time, nl. één echtscheiding op elke drie huwelijken.

Bekendmaking

Gegadigden worden opgeroepen voor de betrekking van:

a. Havenveiligheids Controleur, aanvangssalaris gehuwd f 5040.- ongehuwd f 4032.-, plus duurtetoeslagen.

Tot aanbeveling strekken het diploma van 1e stuurman Groote Handelsvaart, kennis van het Papiament en het Engelsch.

b. Adjunct Havenveiligheids Controleur, aanvangssalaris gehuwd f 4200.- ongehuwd f 3360.- plus duurtetoeslagen.

Tot aanbeveling strekken het diploma van 3e stuurman Groote Handelsvaart, kennis van het Papiament en het Engelsch.

Sollicitaties schriftelijk te richten aan den Wnd. Havenmeester Handelskade 18A Willemstad.

3-1